

بررسی سرقت الکترونیکی

نویسندگان:

دکتر مهدی زارع

(عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی)

مسلم یزدانی شیرازی

(دانشیار ارشد حقوق جزا)

www.katibenovin.ir

سرشناسه	:	زارع، مهدی، ۱۳۵۷
عنوان و نام پدیدآور	:	ررسی سرقت الکترونیکی / نویسندگان مهدی زارع، مسلم یزدانی شیرازی.
مشخصات نشر	:	شیراز: کتیبه نوین، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	:	۱۳۶ ص.
شابک	:	978-600-8813-20-0 : ۱۵۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی	:	فیپا
موضوع	:	جرایم کامپیوتری — ایران
موضوع	:	Computer crimes -- Iran
موضوع	:	جرایم کامپیوتری (فقه)
موضوع	:	Computer crimes (Islamic law)
موضوع	:	جرایم کامپیوتری
موضوع	:	Computer crimes
موضوع	:	جرایم کامپیوتری — پی جویی
موضوع	:	Computer crimes -- Investigation
موضوع	:	جرایم کامپیوتری — پیشگیری
موضوع	:	Computer crimes -- Prevention
شناسه افزوده	:	یزدانی شیرازی، مسلم ۱۳۶۴
رده بندی کنگره	:	۱۷۶۰۳/۰۱:۴ ۱۳۹۶
رده بندی دیویی	:	۳۶۴/۱۶۸
شماره کتابشناسی ملی	:	۴۸۶۳۵۳

عنوان کتاب:	بررسی سرقت الکترونیکی
نویسندگان:	دکتر مهدی زارع، مسلم یزدانی شیرازی
ناشر:	کتیبه نوین
نوبت چاپ:	اول ۱۳۹۶
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۸۸۱۳-۲۰-۰
شمارگان:	۱۰۰۰ جلد
ویراستار، صفحه آرا:	علی داودی
چاپ و صحافی:	چاپ گاندی
قیمت:	۱۵۰۰۰ تومان

پیشگفتار

استفاده از رایانه^۱ در ارتکاب سرقت^۲ به طرق مختلف امکان پذیر است. در صورتی که رایانه تنها به عنوان وسیله‌ای برای ارتکاب جرم مورد استفاده قرار گرفته باشد، عناصر تشکیل دهنده آن، همان عناصر مربوط به سرقت عادی با ویژگی‌های خاص خودش می‌باشد که به علت طیف وسیع بزه دیدگان احتمالی و نیز سهولت ارتکاب جرم مورد توجه می‌باشد. در این جرم، بزهکار دستورالعمل‌ها، اطلاعات و داده‌های رایانه‌ای را هدف اصلی ارتکاب جرم قرار می‌دهد.

سارقان پس از دسترسی به این اطلاعات، می‌توانند از آن‌ها به منظور باز کردن حساب به نام بزه‌دیده و به استفاده از آن، برداشت از حساب‌های بانکی، بهره‌مندی از خدمات برخط و آنلاین یا اخذ امتیازات مالی غیردینار و وام استفاده کنند. ویژگی‌های خاص سامانه‌های رایانه‌ای، به همان میزان که کار بزهکاران و متکلمان را برای ارتکاب موفقیت‌آمیز جرم آسان نموده است، کار بزه دیدگان را برای استرداد و ابطال ردیابی متهم دشوار کرده است. به ویژه در مواردی که سرقت در کشور دیگری انجام شده باشد که بر اساس صورت، دسترسی به او و جبران خسارت وارده به ندرت امکان پذیر خواهد بود.

در سرقت الکترونیکی^۳ برای ارتکاب جرم رزمر و صوف در ظرف چند ثانیه است و شخص سارق از لحظه قصد و نیت سرقت و ورود به سامانه رایانه متعلق به دیگری و سرقت «داده»، اعم از داده اطلاعاتی یا صوتی یا تصویری یا نرم‌افزار کامپیوتری، سرقت الکترونیکی پول در بانک‌ها از حساب‌های شخصی افراد دارای حساب بانکی، زمان خیلی کمی را طر می‌کند. این مدت زمان در ارتکاب سرقت؛ یکی از ویژگی‌های سرقت الکترونیکی است؛ وجود این ویژگی موجب می‌شود که با مبارزه با آن، با مشکل جدی مواجه شود و امکان ردگیری و دستگیری سارق خیلی کمتر باشد؛ بنابراین نرخ ارتکاب جرم هم می‌تواند به راحتی افزایش یابد و در یک لحظه از زمان، به میزان بسیار زیادی، ممکن است جرم واقع شود. در سرقت الکترونیکی به لحاظ زیر ساخت مخابرات و گسترش اینترنت و شبکه‌ای شدن رایانه‌ها، جرم سرقت الکترونیکی می‌تواند در یک مقطع زمانی کوتاه برخلاف سرقت‌های سنتی که در محیط‌های فیزیکی دارای حد و مرز انجام می‌شود، در قلمرو داخلی یک کشور و یا در خارج از مرزها و بیرون از قلمرو یک کشور در مکان‌های خیلی دور اتفاق بیفتد.

^۱. computer

^۲. Theft

^۳. Electronic theft

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۷.....	فصل اول: مفهوم و مبنای سرقت الکترونیک
۱۹.....	تعریف جرم
۱۹.....	تعریف مجرم
۲۰.....	منشأ پیدایش جرم و اولین جرائم رایانه‌ای و الکترونیکی در جهان
۲۱.....	انقلاب ارتباطی و اطلاعاتی
۲۲.....	رسانه‌های جدید
۲۲.....	اولین جرم اینترنتی در ایران
۲۳.....	سابقه تقنین جرائم رایانه‌ای در ایران
۲۵.....	جرائم رایانه‌ای و الکترونیکی
۲۵.....	عوامل جرم‌زا
۲۵.....	فضای سایر (رایانه‌ای)
۲۷.....	ویژگی‌هایی محیط سایر
۲۷.....	انواع عوامل جرم‌زا در جرائم رایانه‌ای
۲۷.....	مفهوم جرائم الکترونیکی
۲۹.....	محتوای جرائم الکترونیکی
۲۹.....	محتوا علیه عفت و اخلاق
۲۹.....	محتوا علیه مقدسات اسلام
۲۹.....	محتوا علیه امنیت و آسایش عمومی
۳۰.....	محتوا علیه مقامات و نهادهای دولتی
۳۰.....	محتوا برای ارتکاب جرائم الکترونیکی

- ۳۱.....محتوای سمعی و بصری و مالکیت معنوی
- ۳۱.....محتوای دعوت کننده به جرم
- ۳۱.....ویژگی‌های جرائم کامپیوتری و الکترونیکی
- ۳۵.....اهداف سرقت رایانه‌ای
- ۳۵.....انواع جرائم رایانه‌ای و الکترونیکی
- ۳۷.....سابقه تقنینی سرقت رایانه‌ای
- ۴۰.....جرائم مرتب با کامپیوتر
- ۴۰.....جرائم سنتی در محیط دیجیتال
- ۴۳.....جرائم ناظر به کپی‌رایت برنامه‌ها
- ۴۳.....جرائم در تجارت الکترونیک
- ۴۵.....مجرمان رایانه‌ای
- ۴۵.....انواع مختلف سرقت
- ۴۵.....سرقت در اصطلاح فقه
- ۴۵.....سرقت در قانون مجازات جدید
- ۴۶.....سرقت مستوجب حد
- ۴۶.....سرقت ساده مستوجب حد
- ۴۶.....سرقت مستوجب حد مشدد
- ۴۷.....سرقت تعزیری
- ۴۷.....سرقت تعزیری ساده
- ۴۷.....سرقت تعزیری مشدد
- ۵۲.....بررسی انواع جرائم رایانه‌ای در سازمان ملل متحد
- ۵۲.....جرائم رایانه‌ای سنتی
- ۵۳.....جرائم رایانه‌ای مدرن

۵۵	فصل دوم: ارکان و عناصر تحقق جرائم و سرقت الکترونیکی
۵۷	ارکان و عناصر تحقق جرائم
۵۷	شرایط تحقق عنصر قانونی جرم
۶۲	شرایط تحقق عنصر مادی جرم
۶۳	انواع اعمال عنصر مادی
۶۳	رفتار مجرمانه
۶۴	نتیجه مجرمانه
۶۴	وسیله ارتکاب جرم
۶۵	شرایط تحقق عنصر معنوی جرم
۶۵	اراده ارتکاب فعل
۶۶	شروع به جرم و عنصر معنوی
۶۷	قصد مجرمانه، داعی یا انگیزه ارتکاب جرم
۶۷	قصد مجرمانه
۶۷	خطای جزائی
۶۷	انگیزه یا داعی
۶۸	تقصیر جزائی یا خطای جزائی
۶۹	عناصر جرم
۶۹	عناصر اجباری جرم
۷۰	عناصر اختیاری جرم
۷۰	عمد در رفتار
۷۰	قصد نتیجه
۷۰	حصول نتیجه
۷۱	انگیزه
۷۱	عوامل مؤثر در تحقق سرقت رایانه‌ای

- عوامل تشکیل دهنده فردی در سرقت رایانه‌ای ۷۱
- میزان تحصیلات ۷۱
- عوامل ذهنی ۷۲
- سن ۷۲
- علل و انگیزه‌های روانی-عاطفی ۷۳
- فقر عاطفی ۷۳
- ناکامی ۷۴
- حسادت ۷۴
- راحت طلبی و تنگی اجتماعی ۷۴
- خودنمایی ۷۴
- عوامل اجتماعی مؤثر در سرقت رایانه‌ای ۷۵
- محیط فیزیکی ۷۶
- محیط مجازی ۷۸
- عناصر تشکیل دهنده سرقت رایانه‌ای و سنتی ۷۸
- عنصر قانونی سرقت رایانه‌ای و سنتی ۷۹
- عنصر قانونی سرقت رایانه‌ای ۷۹
- عنصر قانونی سرقت سنتی ۷۹
- عنصر مادی جرم در سرقت رایانه‌ای و سنتی ۸۰
- عنصر مادی سرقت رایانه‌ای ۸۰
- عنصر مادی سرقت سنتی ۸۷
- تفاوت در عنصر مادی سرقت رایانه‌ای و سنتی ۹۰
- عنصر معنوی در سرقت رایانه‌ای و سنتی ۹۰
- رکن معنوی سرقت رایانه‌ای ۹۰
- رکن معنوی سرقت سنتی ۹۱

فصل سوم: ویژگی سرقت الکترونیکی و راه‌های کنترل آن	۹۳
ملموس نبودن سرقت رایانه‌ای	۹۵
فراملی و بین‌المللی بودن سرقت رایانه‌ای	۹۵
اطلاعاتی بودن محیط مجازی	۹۶
دسته‌بندی سرقت رایانه‌ای	۹۶
دسته‌بندی سرقت الکترونیکی براساس حملات	۹۶
پیشگیری، پیر کبری سرقت رایانه‌ای	۱۰۱
پیشگیری اجتماعی از سرقت رایانه‌ای	۱۰۱
پیشگیری وضعی از سرقت رایانه‌ای	۱۰۶
تبیین پیشگیری وضعی سرقت رایانه‌ای	۱۰۶
اعمال پیشگیری وضعی در سرقت رایانه‌ای	۱۰۶
افزایش زحمات ارتکاب جرم	۱۰۷
تکنیک‌های سخت‌تر کردن هدف	۱۰۸
تکنیک‌های کنترل‌کننده یا محدود‌کننده دسترسی	۱۰۹
کنترل و محدود کردن دسترسی به ابزارهای تسهیل‌کننده سرقت رایانه‌ای	۱۱۰
اعطای حق دسترسی محدود به کاربران	۱۱۰
نصب نرم‌افزارها	۱۱۱
رمزنگاری اطلاعات و داده‌ها	۱۱۱
فیلترینگ	۱۱۲
حذف جهات ارتکاب سرقت رایانه‌ای	۱۱۳
افزایش خطرات قابل پیش‌بینی ارتکاب سرقت رایانه‌ای	۱۱۴
تدابیر نظارتی	۱۱۴
نظارت غیر رسمی	۱۱۵

کاهش سود و منافع حاصل از ارتکاب سرقت رایانه‌ای.....	۱۱۶
تقویت محافظت از آماج جرم.....	۱۱۶
کاهش یا حذف منافع قابل پیش‌بینی ارتکاب جرم.....	۱۱۷
کاهش جذابیت امکانات ارتکاب جرم.....	۱۱۷
کاهش عوامل محرک در ارتکاب جرم.....	۱۱۸
پیشگیری کیفری از سرقت سایبری.....	۱۱۸
تبیین مشروطیت پیشگیری کیفری سرقت سایبری.....	۱۱۹
حقوق کیفری ماهوی.....	۱۲۰
حقوق کیفری شکلی.....	۱۲۱
فصل چهارم: نتیجه‌گیری و پیشنهادها.....	۱۲۵
نتیجه‌گیری.....	۱۲۷
پیشنهادات.....	۱۲۹
منابع و مأخذ.....	۱۳۳